

## ЗБОРНИК ЗАКОНА И УРЕДАБА ИЗДАНИХ У КЊАЖЕВСТВУ СРБИЈИ ОД 23. ЈУНА ДО 24. ЈУЛА 1877 ГОД.

### Садржај

1877. г.

1. Закон о продужењу рокова плаћања у грађанским потраживањима
2. Закон, по коме је народна скупштина нека привремена наређења, издата на основу законодавних одлука и других законских и уставних овлашћења за време кад скупштина није била на окупу, узела на знање, а нека у смислу чл. 56. устава одобрила
3. Закон о ослобођењу ратних страдалаца од ђумручине и узгредних такса на извесне предмете и на неким ђумруцима
4. Закон о ослобођењу пограничких страдалаца од ђумручине и узгредних такса на земљоделске алате, справе и гвожђарију, што би са стране за своју домаћу потребу увезли
5. Закон о ослобођењу пограничких страдалаца од плаћања таксе која је прописана §. 11. шумске уредбе
6. Решење да се државне власти по буџету од 1876. рачунске године управљају и даље и у 1877 год. до коначног решења народне скупштине о буџету за 1877 год
7. Закон о награди стенографима и преписницима у народној скупштини
8. Закон о управи српског народног зајма
9. Решење да министар војни може држати док потреба траје до 3000 народних војника на скупу за посаду и на њихово издржање трошити месечно до 360.000 гр. чар. на рачун ванредног кредита
10. Решење, којим се одобравају наређења министра војног за разне набавке и исплате, учињене за ратну спремину на рачун ратног кредита, а рачуни набавака да се упуте главној контроли на преглед
11. Закон о трошарини на пиво
12. Решење, којим се потврђује и продужује привремено издато решење од 11. Маја 1876. о обустави извршења закона о печатњи
13. Закон о допуни §§. 2. 23. и 97. рударског зак. од 15. Априла 1866. (збор. XIX. стр. 73.)
14. Закон о буџету државних прихода и расхода за рачунску 1877 год
15. Закон за измирење српског народног зајма од 1876

16. Закон о измени полицијске уредбе од 18. Маја 1850. (збор. V. стр.187) и измене њеног §. 4. од 17. Јан. 1876. (зб. XXVIII. стр. 83.)
17. Закон о измирењу државних издатака по ванредном буџету од 1877
18. Закон о преустројству учитељске школе, којим се укида измена од 3. Децембра 1873. и допуна од 25. Октобра 1872 у уређењу исте школе
19. Решење, да наша влада једним протоколом уговори са Румунијом узајамно поступање у погледу извозне и увозне трговине

#### Додатак

#### **1877. г.**

20. Додатак закону од 22. Децембра 1876. да се не наплаћује такса ни за телеграме других добротворних одбора, који у Србији већ постоје или који буду образовани

370.10  
(058)

4

# ЗБОРНИК

## ЗАКОНА И УРЕДАБА

*1877-07-27*

ИЗДАНИХ

У КЊАЖЕСТВУ СРБИЈИ

од 23. Јуна до 24. Јула 1877 год.



31



4153

У БЕОГРАДУ  
ШТАМПА И ИЗДАЊЕ ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ  
1877

*24/8*  
*Ustav*

**С А Д Р Ж А Ј**

31-га зборника закона и уредаба, изданих од 23. Јуна  
до 24. Јула 1877.



*Диб. б. 4153*

БРОЈ	ДАТУМ	Ш Т А Ј Е	СТРА- НА
<b>1877.</b>			
1	23. Јуна	Закон о продужењу рокова плаћања у грађанским потраживањима . . . . .	1.
2	9. Јула	Закон, по коме је народна скупштина нека припремена наређења, издата на основу законодавних одлука и других законских и уставних овлашћења за време кад скупштина није била на окупу, узела на знање, а нека у смислу чл. 56. устава одобрила . . . . .	5.
3	9. "	Закон о ослобођењу ратних страдалица од ђумручине и узредних такси на извесне предмете и на неким ђумруцима . . . . .	13.
4	9. "	Закон о ослобођењу пограничних страдалица од ђумручине и узредних такси на земљоделске алате, справе и двошарају, што би са стране на своју домаћу потребу увезли . . . . .	15.
5	9. "	Закон о ослобођењу пограничних страдалица од плаћања таксе која је прописана §. 11. шумске уредбе . . . . .	17.
6	9. "	Решење да се државне власти по буџету од 1876. рачунско године управљају и даље и у 1877 год. до коначног решења народне скупштине о буџету за 1877 год . . . . .	19.
7	11. "	Закон о награди стенографеима и преписицама у народној скупштини . . . . .	20.
8	12. "	Закон о управи српског народног зајма . . . . .	22.
9	12. "	Решење да министар војни може држати док потреба траје до 3000 народних војника на службу за посаду границе и на њихово издржање трошати месечно до 360.000 гр. цар. на рачун изредног кредита . . . . .	26.
10	16. "	Решење, којим се одобравају наређења министра војног за ране набавке и исплате, учињене за ратну службу на рачун ратног кредита, а рачуни набавки да се увекте главној контроли на преглед . . . . .	27.

БРОЈ	ДАТУМ	ШТАЈЕ	СТРА- НА
<b>1877.</b>			
11	19. Јула	Закон о трговарима на ниво .....	28.
12	19. "	Решене, којим се потврђује и продужује привремено издато решење од 11. Маја 1876.	
13	21. "	о обустави извршења закона о печатњи... Закон о допуни §§. 2, 23 и 27. рударског зак. од 15. Априла 1866. (збор. XIX. стр. 73.)	34.
14	22. "	Закон о буџету државних прихода и расхода за рачунску 1877 год.....	35.
15	23. "	Закон за измирење српског народног зајма од 1876 .....	37.
16	23. "	Закон о измени полицијске уредбе од 18. Маја 1850. (збор. V. стр. 187) и именованог §. 4. од 17. Јан. 1876. (зб. XXVIII. стр. 83.)	42.
17	24. "	Закон о измирењу државних издатака по ванредном буџету од 1877 .....	45.
18	24. "	Закон о преустројству учитељске школе, којим се укида измена од 3. Децембра 1873. и допуна од 25. Октобра 1872 у уређењу исте школе.....	48.
19	24. "	Решене, да наша влада јединим протоколом уговора са Румунском узajамно поступање у погледу извозне и увозне трговине.	54.
<b>1877.</b>			
<b>Додатак</b>			
20	11. Априла	Додатак закону од 22. Децембра 1876. да се не плаћајује такса ни за телеграме других добротворних одбора, која у Србији већ постоје или који буду образовани.....	62.
			63.

## РЕГИСТАР

31-га зборница закона и уредаба.

А.

В.

Буџет — државних прихода и расхода од 1876. да важи и у 1877 г. до коначног решења народне скупштине о буџету за ову год. решење од 9 Јула 1877. стр. 19. — Закон о буџету државних прихода и расхода за рачунску 1877 годину стр. 37. — Закон о измирењу државних издатака по ванредном буџету од 1877 године, гди је одређен прирез по 3 динара за прву помоћ ратним страдалицима пограничним од 24. Јула 1877 стр. 48.

В.

Ванредни — закони за време ратног стања издати одобрени су, в. привремена законска наређења. — буџет од 1877 год. в. Буџет.

Влада — владашка што је издала у време ратног стања привремена наређења одобрена су од скупштине, в. привремена законска наређења.

Војне — набавке за ратну спрему и исплате истих набавака, в. ратне набавке.

Војника — народних до 3.000 држање на скупу за посаду границе, в. граница.

Г.

Граница — наша да се чува, в. за то овлашћен министар војни да држи до 3.000 народних војника на скупу и тропи на њих из ванредног кредита, решење од 12. Јула 1877. стр. 26.

## Д.

Данак — узредни ударен на иво. в. трошарина.  
 Дешеше — да не плаћају добротворни одбори. в. телеграм.  
 Дијурна — не даје се стенографима и преписницима скупштинским ако су државни званичници, него само награда за рад. в. стенографи.  
 Добротворни — одбори да не плаћају таксу за дешеше. в. телеграм.  
 Државни — буџет. в. Буџет. — Зајам в. зајам — издаци по ванредном буџету од 1877 год. в. Буџет.

## Б.

Бумручина — увезна да се на неке предмете не плаћајује од наших ратних страдалица пограничних. в. помоћ.

## Е.

## Ж.

## З.

Забрана — у грађанским потраживањима обустављена. в. обустава плаћања.

Зајам — српски народни. и одређења о њему.

Закон о управи српског народног зајма од 12. Јула 1877. стр. 22. Закон за измирење српског народног зајма од 1876. издат 23. Јула 1877. од кога су изузети погранични ратни страдалице. стр. 42.

Закони — привремена и ванредни, у време ратног стања издати, одобрени су, в. привремена законска наређења.

## И.

Изванредни — закони у време рата издати одобрени су, в. привремена законска наређења. — Буџет од 1877 год. в. Буџет.

Извршења — пресуда и решења у грађанским предметима обустављена. в. обустава плаћања. — и извршење закона о печатњи обустављено још за неке време. в. штампа.

Издатци — по ванредном буџету од 1877 год. в. Буџет.

Иступи — полицајски где се суде. в. полицајна уредба.

## Ј.

## К.

## Л.

## М.

Мораторијум — в. Обустава плаћања.

## Н.

Набавке — ратне одобрене су. в. Ратне набавке.

Награда — стенографима и преписницима скупштинским одређена. в. стенографи.

Народни — зајам српски. в. зајам.

Народу — из пограничних крајева наших страдалиме због рата да се помогне. в. Помоћ.

## О.

Објава — за сечу грађе пограничним страдалицима за дечаћу потребу нужне, не подлежи такси. в. помоћ.

Обустава плаћања у грађанским потраживањима продужена још за известно време законом од 23. Јуна 1877. стр. 1. — и извршење закона о печатњи обустављено још за неке време. в. штампа.

Одбори — добротворни не плаћају таксе за телеграме. в. телеграм.

## П.

Печатња — в. штампа.

Пиво — у земљи произведено или са стране увезено подлежи плаћању трошарине. в. трошарина.

Плаћања — у грађанским потраживањима обустављена. в. Обустава.

Пограничним — страдалицима помоћ. в. Помоћ.

Полицајна — уредба од 18. Маја 1850 год. измењена и пропис издат о суђењу полиц. иступа и код општинских судова и код полиц. власти, и о разматрању општинских пресуда. 23. Јула 1877 год. стр. 45.

Полицијски — иступи где се суде, в. полицајна уредба.

Помоћ — народу у пограничним крајевима страдаома у време рата, учињена је у овоме:

1., у ослобођењу од ђумручине и узгредних такса на навесне предмете и на неким ђумруцима, закон од 9. Јула 1877. стр. 13.

2., у ослобођењу од ђумручине и узгредних такса на земљоделске алате сираше и гвозђарију са стране увозену, закон од 9. Јула 1877 стр. 15.

3., у ослобођењу од плаћања таксе за сечу грађе, која је прописана за објаве шумском уредбом, закон од 9. Јула 1877. стр. 17.

4., у томе, што је изузет за сад од намирења народнога зајма, који је разрезан, в. зајам, и

5., у одређеноме прирезу с главе на главу по 3 динара по наредном буџету од 1877. в. Буџет.

Пореза — узгредна ударена на пиво, в. трошарина.

Посада — границе и за њу да се држе на скупу до 3.000 народних војника, в. Граница.

Преписници скупштински имају одређену награду за преписивање, в. стенографи.

Пресуде — и решења по грађанским потраживањима обустављају се и забране заустављају за извесно време, в. обустава плаћања.

Прва — помоћ пограничним ратним страдалцима, в. Буџет.

Привремена — законска наређења, која су издата за време кад скупштина није била на окупу, узета су нека на знање а неки одобена од народне скупштине; закон о томе од 9. Јула 1877. стр. 5.

Прирез — за прву помоћ пограничним страдалцима, в. Буџет.

Протокол — о закључењу трговачког уговора између Србије и Румуније, в. трговачки уговор.

## Р.

Ратне — набавке министра војног из ратног кредита одобрене су, а рачуни ратних набавка и исплата да се упуте контроли на преглед, решење од 16. Јула 1877. стр. 27.

Ратним — страдалцима помоћ, в. помоћ.

Рачуне — о ратним набавкама и исплатама да прегледа главни контрола, в. ратне набавке.

Решења — и пресуде у грађанским потраживањима задржавају се од поврицења, в. обустава плаћања.

Рударски — закон у §§. 2, 33 и 97, допуњен 21. Јула 1877. стр. 35.

Румунија — и Србија да закључе између себе уговор о трговини, в. трговачки уговор.

## С.

Скупштина — народна одобрила је напредне законе издате за време ратног стања, в. привремена законска наређења. — Стенограмима и преписницима скупштинским одређена награда за рад, в. стенографи.

Слобода — штампе ограничена још за немо време, в. штампа.

Србија — и Румунија да закључе уговор о трговини, в. трговачки уговор.

Српски — народни зајам, в. зајам.

Стенографи — и преписници скупштински имају одређену награду за рад, а дјелурни немају ако су званичници државни, закон од 11. Јула 1877. стр. 26.

Страдалцима — ратним помоћ, в. помоћ.

## Т.

Таксе — за шумску објаву а тако и ђумручне таксе не плаћају погранични наши ратни страдалци, в. Помоћ. — за телеграме не плаћају добротворни одбори у Србији, в. телеграм.

Телеграм. — Таксе за телеграме да не плаћају ни други добротворни одбори у Србији као што не плаћа и Руски добротворни одбор, решење од 11. Априла 1877. стр. 63.

Трговачки — уговор између Србије и Румуније да се закључи једним протоколом, решење од 24. Јула 1877. стр. 62.

Трошарина — на пиво ударена законом од 19. Јула 1877. стр. 28.

## Ћ.

## У.

Уговор — трговачки између Србије и Румуније, в. трговачки уговор.

Уредба — полицајна измењена, в. полицајна уредба.

Учитељске — школе преустројство, в. школе.

X.

Ц.

Ч.

Чување — границе, државе народних војника за то на скупу и трешак њихов. в. граница.

Ш.

Школе — учитељске преустројство од 24. Јуна 1877. стр. 54.

Штампа — Продужена обустава извршења закона о печатњи још за неко време, решење од 19. Јуна 1877. стр. 34.

Шумска — уредба привремено измењена односно таксе на објаве за сечу грађе напима пограничним страдалицама ратним потребне. в. помоћ.

Ц.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН

О ПРОДУЖЕЊУ РОКОВА ПЛАЋАЊА У ГРАЂАНСКИМ ПОТРАЖИВАЊИМА,

#### Члан 1.

Закон од 11. Маја и 9. Августа 1876. г. (збор. XXIX стр. 337), којим је узаконено наређење из законодавне одлуке од 13. Октобра 1875. по којој се продужују рокови плаћања, задржавају од извршења пресуде и решења у грађанским споровима, а обустављају забране (овај закон продужен је указом од 21. Фебруара 1877. „Срп. Нов.“ бр. 40 до 20. Маја 1877. год. а указом од 27. Маја „Срп. Нов.“ бр. 108 до 24. Јуна 1877. закључно), — остаје и даље у важности, но тако:

Тачка 1.

За:

а) Срез крајински окр. крајинског;



- б) Округ Црноречки;
- в) Округ Њажевачки;
- г) Округ Алексиначки;
- д) Срезове: крушевачки, јошанички и кознички, у округу крушевачком, и варош Крушевац;
- е) Срез студенички у окр. чачанском;
- ж) Срезове: моравички, ариљски, златиборски, и рачански у окр. ужичком;
- з) Срезове: азбуковачки и рађевски у округу подринском, —

до Митровадне (26. Октобра) идуће 1878. као и до сад.

#### Тачка 2.

За остале срезове и округе, који нису означени у првој тачки, —

до Митровадне (26 Октобра) ове 1877 године.

Но за менице у овим крајевима пак важиће ово:

а) Свима меницама, којима до 11. Маја прошле 1876 год. није истекао рок за наплату, продужују се рокови и после 24. Јуна ове 1877. године за онолико времена, колико им је од 11. Маја прошле 1876 године остало до истека уговореног рока, ако би тај остатак рока износио више од 60 дана. А којима би износио до 60 дана, таквим меницама продужује се рок плаћања до 24. Августа закључно ове 1877 године.

На овај начин продужују се и рачунају се рокови и оним меницама, којима би рок плаћања од-

ређен био извеснога дана или извеснога месеца (§ 99. трговачкога законика) после 11. Маја 1876 године;

б) Оним пак меницама, које би биле издате у времену од 11. Маја прошле 1876 године па до 24. Јуна ове 1877 године, и којима би рокови плаћања истицали између 11. Маја 1876. и 24. Јуна 1877. продужују се рокови и после 24. Јуна 1877. још за 15 дана.

#### Чл. 2.

Под наређења овог закона не потпадају: кирије у опште све, аренде, издржавања разна, заслуге слугу и осталих радника, потрице и штете учињене кривицом.

#### Члан 3.

И ако је рок коме потраживању по овом закону продужен, судови ће општински и првостепена и пре рока примати тужбе и издавати пресуде и решења у оним случајима, у којима потражиоц нема пуноважне исправе а дужник не пристаје да је да.

Но такве пресуде или решења не могу се извршити пре овим законом остављеног рока.

Препоручујемо Нашем министру правде да овај закон обнародује, а свима министрима у колике се кога тиче, да се о извршењу његовом старају; вла-

етима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

23. Јуна 1877 године  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видио и ставио државни печат  
чувар државног печата  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Председник министарског савета  
министар грађевина,*

Стев. Михаиловић с. р.

*Министар иностраних дела и по-  
потреби заступник председника  
министарског савета,*

Јов. Ристић с. р.

*Министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар унутр. дела,*

Рад. Милојковић с. р.

*Министар просвете и  
црквених дела,*

А. Васиљевић с. р.

*Министар финансија,*

В. Јовановић с. р.

*Министар војни  
артиљеријски пуковник,*

С. Грујић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА  
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО ШТО СЛЕДУЈЕ :

### ЧЛАН I.

Народна скупштина узима на знање следећа наређења, која су издата на основу законодавних одлука и других законских и уставних овлашћења, и то:

1, Указ о установљењу управе српског народног зајма, од 6. Маја 1876. збор. XXIX стр. 303.

2, Правила о српском народном зајму са упуштвима за извршење истих правила, од 10 Маја 1876. збор. XXIX. стр. 328.

3, Указ од 11. Маја 1876. о обустави плаћања у грађанским потраживањима, збор. XXIX. стр. 337.

4, Решење о обустави извршења закона о печатњи, од 11. Маја 1876. зб. XXIX. стр. 339.

5, Решење о произвођењу официра за време војног спремања до рата, од 11. Маја 1876. збор. XXIX. стр. 341.

6, Тајну тачку VIII. из уговора од 28. Маја 1876. у свези са тајним решењем од 25. Маја 1876.

7, Указ од 17. Јуна 1876. о смањењу плата, пензија и издржавања за време рата, збор. XXIX. стр. 436.

8, Указ од 17. Јуна 1876. о издржању породица и сређивању пољских послова сиромашним војницима и добровољцима за време рата, збор. XXIX. стр. 438.

9, Указ од 17. Јуна 1876. о употреби чиновништва и свештенства на војну службу за време рата, зб. XXIX. стр. 440.

10, Прокламацију рата од 18. Јуна 1876. збор. XXIX. стр. 621.

11, Указ о ратном стању од 18. Јуна 1876. збор. XXIX. стр. 632.

12, Уговор за претанање шљаке у мајдану на атару парцанском, стојничком и губеревачком у срезу космајском округу београдском од 1. Јула 1876.

13, Решење министарског савета од 29. Јула 1876, да се штампа само 120.000 обвезница српског народног зајма, збор. XXIX. стр. 658.

14, Указ којим се продужује наређење од 11. Маја 1876. о обустави плаћања у грађанским потраживањима за време докле траје ратно стање, збор. XXIX. стр. 659.

15, Решење којим се продужује наређење од 11. Маја 1876. о обустави извршења закона о печатњи за време, докле траје ратно стање, збор. XXIX. стр. 660.

16, Уговор о зајму у Русији од 9. Августа 1876.

17, Наредбу по колико ће се издавати плате

официрима, лекарима и свима који имају целу плату од 1. Октобра 1876. па док траје рат, — од 21. Окт. 1876. зб. XXIX. стр. 681.

18, Указ о сазиву велике народне скупштине на дан 14. Фебруара 1877., од 1. Фебруара 1877. збор. XXIX. стр. 740.

19, Указ опредељујући задатак велике народне скупштине сазване за 14. Фебруар 1877. од 16. Фебруара 1877.

20, Тајне протоколе велике народне скупштине сазване за 14. Фебруар 1877.

21, Указ, којим се закључује велика народна скупштина сазвана за 14. Фебруар, од 16. Фебруара 1877. збор. XXIX. стр. 745.

22, Протокол мира закључен између Порте и Србије од 16. Фебруара 1877. збор. XXIX. стр. 746.

23, Телеграм Његове Светлости Књаза великом везиру у Цариград, којим се потврђује и одобрава тај протокол, од 18. Фебруара 1877. збор. XXIX. стр. 748.

24, Султанов ферман Књазу, којим се проглашава да је закључен мир између Порте и Србије и повраћено стање које је постојало пре рата, од 20. Фебр. 1877. збор. XXIX. стр. 749.

25, Наредбу од 20. Фебруара 1877. за престанак наредбе од 21. Октобра 1876. односно неиздавања целе плате официрима, лекарима и осталим војним лицима, зб. XXIX. стр. 752.

26, Књажеву прокламацију о закључењу мира с портом од 21. Фебруара 1877. збор. XXIX. стр. 753.

27. Указ од 1. Марта о зајму од Крѣмановића.  
 28. Решење да привремени закон од 11. Маја и 9. Августа 1876. о обустави плаћања у грађанским потраживањима, који је законом од 21. Фебр. 1877. (у члану II. тач. I.) продужен до 20. Маја, — остане у сили још до решења Нар. скупштине, а најдаље до 24. Јуна закључно 1877., од 17. Маја 1877. збор. XXIX. стр. 780.

### Члан II.

Народна скупштина у смислу чл. 56 устава земљског одобрава следећа привремена наређења која су издата за време када скупштина није сакупљена била, и то:

1. Наређење о одлагању саветскога и судскога одмора за годину 1876 и о подношају жалба за то време, од 14. Јуна 1876. збор. XXIX. стр. 434.
2. Решење о надзору државних власти над радњом општинских власти у вршењу државних послова за време рата, од 17. Јуна 1876. збор. XXIX. стр. 442.
3. Привремени закон о реквизицији од 17. Јуна 1876 збор. XXIX стр. 446.
4. Опредељења од 17 Јуна 1876 за кажњење кривица у војничким добровољачким четима, збор. XXIX. стр. 464.
5. Указ од 17. Јуна 1876, уводећи у живот „пројект војно-судског законика са исправкама“ и према томе цео „војно-судски законик“ збор. XXIX стр. 471.

6. Закон од 18. Јуна 1876 о преком суду за време ратног стања, збор. XXIX стр. 634.
7. Опредељења од 12 Јула 1876 о одличјама у време рата, збор. XXIX стр. 650.
8. Додатак од 11 Августа 1876 војно судском законнику од 17. Јуна 1876 §-а 12-а; (о власти корпусних команданта односно суђења) збор. XXIX. стр. 662.
9. Додатак од 23 Августа 1876 војно судском законнику од 17 Јуна 1876. §-а 158-а; (о намерном осакаћењу) збор. XXIX стр. 664.
10. Уређење о војним поштама од 24 Септем. 1876. збор. XXIX стр. 671.
11. Указ о буџету за рачунску год. 187<sup>1</sup>/<sub>2</sub> до краја 1876 — од 21. Октобра 1876, збор. XXIX. стр. 679.
12. Закон од 23 Октобра 1876, којим се одлаже извршење члана 13. закона о ковању српске сребрне монете до сазива народне скупштине, збор. XXIX стр. 682.
13. Закон о тарифи по којој ће се руске кредитне или папирне рубље у главну државну благајну примати и из ове издавати, од 18. Новембра 1876, збор. XXIX стр. 716.
14. Наређење да се не наплаћује такса за телеграме руског добротворног одбора у Београду, од 22 Децембра 1876, збор. XXIX стр. 723.
15. Закон о уређењу војних телеграфа, од 26. Децембра 1876. збор. XXIX стр. 726.
16. Указ од 27. Децембра 1876. продужујући

указ о буџету од 21. Октобра 1876., до решења скупштине а најдаље до 24. Јуна 1877. збор. XXIX стр. 731.

17. Измене и допуне од 19. Јануара 1877. у закону о одличјама у време рата од 12. Јуна 1876. збор. XXIX стр. 733.

18. Правило за извршење те допуне, збор. XXIX стр. 735.

19. Решење од 27. Јануара 1877. о увођењу државних прихода за 187 $\frac{1}{4}$  рачунску годину у дневник за исту годину и о редовном прегледу главне касе, збор. XXIX стр. 738.

20. Привремени закон од 1. Фебруара 1877. којим се за избор вел. народне скупштине сазване за 14. Фебруар 1877. смањују рокови у изборном закону скупштинском, збор. XXIX стр. 741.

21. Указ, којим се диже ратно стање и којим се наређује, да неки привремени закони престају, а неки за време преласка из ратног у редовно стање остају у важности, од 21. Фебруара 1877. збор. XXIX стр. 756.

22. Указ о помоћи народу покренутом са својих огњишта и пострадалом из неких пограничних округа, од 21. Фебруара 1877. збор. XXIX стр. 760.

23. Привремени закон од 7. Марта 1877. да се за грађу, која буде требала за подизање кућа и других зграда пограничних страдалаца, не наплаћује никаква такса за објаву, која је одређена у шумској уредби, збор. XXIX стр. 763.

24. Привремени закон, да се на све земљо-

делске справе и алате и гвозђарају, што се буде увозила за домаћу потребу пограничних страдалаца, не наплаћује никаква ђумручина нити узгредне таксе, од 16. Марта 1877. збор. XXIX стр. 765.

25. Измене и додатни код §§ 25 и 46 закона о јавним грађевинама (збор. XVIII стр. 82) односно оправке државних, окружних, среских, и општинских здања која су смештањем болница по-кварена, од 16. Марта 1877. збор. XXIX стр. 767.

26. Привремени закон да се не наплаћује никаква ђумручина ни узгредне таксе на храну, семе и сточну пићу и у опште на ствари које се са стране увозе за домаћу потребу ратних страдалаца, од 2. Априла 1877. збор. XXIX стр. 770.

27. Решење од 11. Априла 1877. да се телеграфска такса не наплаћује ни од других добротворних одбора.

### Члан. III.

Ако би се нашло за потребно, да нека од привремених наређења у претходним члановима споменутих остану у сили и даље него што су трајала или што им је означен рок у њима самима или у законима на основу којих су издата, имаће се о томе учинити засебни или поднети формални предлози закона народној скупштини на редовно њено решење, иначе ови закони преко означеног рока неће вредити.

Препоручујемо Нашем министарском савету да овај закон обнародује и о извршењу се његовом

стара; властима пак заповедамо, да по њему по  
ступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

9. Јула 1877. год.  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат  
чувар државног печата,  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Председник министарског савета,  
министар грађевина,*

Стев. Михаиловић с. р.

*Министар иностраних дела и по  
потреби заступник председника  
министарског савета,*

Јов. Ристић с. р.

*Министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар унутрашњих дела,*

Рад. Милојевић с. р.

*Министар просвете и црквених дела,*

А. Васиљевић с. р.

*Министар финансије,*

В. Јовановић с. р.

*Министар војни,  
артиљеријски пуковник*

С. Грујић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

проглашавамо и објављујемо свима и свакоме, да је народна скупштина  
решила и да смо Ми потврдили и потврђујемо :

### ЗАКОН

о ослобођењу ратних страдалаца од ђумручине и  
узгредних такса на извесне предмете и на  
неким ђумруцима.

Да се на ђумруцима: радујевачком, вршке чуке, пандиралеком, грамадском, алексиначком, суповачком, Јанкове клисуре, рашком, јаворском и мокро-горском не наплаћује никаква ђумручина ни узгредне таксе на храну и семе, у количини до 100 ока, као и на сточну пићу, у количини до 200 ока, и у опште на ствари, које се са стране увозе за домаћу потребу ратних страдалаца, на било да их ови сами, или други за њих, набављају; као и на свари, које би они у размену странцима давали, или од ових примали.

Овај закон важи од дана кад га Књаз потпише на до конца Октобра 1877 године.

Препоручујемо Нашем министру финансије да овај закон обнародује и о извршењу се његовом

стара; властима пак заведемо да по њему поступају а свима и свакоме да му се поковавају.

9. Јула 1877 год.  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,  
чувар државног печата,  
Министар правде,  
Јеврем Грујић с. р.

Министар финансије,  
В. Јовановић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божјој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА  
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН

О ослобођењу пограничних страдалаца од ђумручине и узгредних такса на земљоделске алате, справе и гвожђарију, што би са стране за своју домаћу потребу увезли

Овлашћује се министар финансије: да земљоделске справе, алате, гвожђарију и друго, што би се са стране увозило за домаћу потребу пограничних страдалаца, ослобођава од ђумручине и узгредних такса у свима случајима, где се буде имало уверења, да ће све то заиста за потребу пограничних страдалаца служити.

Овај закон важи од дана кад га Књаз потпише па до конца Октобра 1878. године.

Препоручујемо Нашем министру финансије, да овај закон обнародује и о извршењу се његовом

стара; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

9. Јула 1877 год.  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

Видио и ставио државни печат,  
чувар државног печата,  
министар правде,  
Јеврем Грујић с. р.

Министар финансије,  
В. Јовановић с. р.



## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ,

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА  
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН

О ОСЛОВОБЕЊУ ПОГРАНИЧНИХ СТРАДАЛАЦА ОД ПЛАЋАЊА  
ТАКСЕ, КОЈА ЈЕ ПРОПИСАНА §. 11. ШУМСКЕ УРЕДБЕ.

Да се за грађу која буде требала за подизање кућа и других зграда пограничних страдалаца, било да је ови сами или други за њих секу, не наплаћује такса за објаву која је одређена у §. 11 шумске уредбе, за сечење горе за домаћу потребу, као што је ова означена у последњој тачки §. 40 исте уредбе.

Овај закон важи од дана кад га Књаз потпише на до конца Октобра 1878 године.

Препоручујемо Нашем министру финансије да овај закон обнародује и о извршењу се његовом



стара; властима пак заповедамо да по њему поступају а свима и свакоме да му се покоравају.

9. Јула 1877 год.  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видно и ставно државни печат,  
чувар државног печата,  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар финансије,  
В. Јовановић с. р.*

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

Одобрили смо и одобравамо привремено решење народне скупштине:

Да се државне власти и даље управљају по државном буџету од 1876 рач. год. и у 1877 години све донде, докле народна скупштина коначно не реши државни буџет за 1877 рач. годину.

Наш министар финансије нека ово решење изврши.

9. Јула 1877. год.  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

*Министар финансије,  
В. Јовановић с. р.*

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божјој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ.

Проглашавамо и објављујемо свима и свакоме, да је народна скупштина решила, и да смо Ми потврдили и потврђујемо, што слеђује:

1. Да награду стенографима одређује председништво скупштине, али тако, да она не превазилази дијурну, коју посланици скупштински имају.

2. Преписницима да се плаћа половина посланичке дијурне, дакле 10 гроша пореских дневно.

Но поред ове награде да не добијају и накнаду, која би им као чиновницима по закону у име дијурне и подвозних трошкова припадала, ни стенографи ни преписници.

3. Да се ови издаци исплаћују из суме, која је буџетом одређена на трошкове скупштинске.

4. Сви издаци, који су на ово име до сада учињени, да се признаду у расходима државним за оне године, у којима су и учињени.

Закон овај важи од дана кад га Књаз потпише.

Препоручујемо Нашем министру финансије, да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара;

властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

11. Јула 1877 године  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,  
чувар државног печата,  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар финансије,*

В. Јовановић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ.

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН

О УПРАВИ СРПСКОГ НАРОДНОГ ЗАЈМА.

#### Члан 1.

У Министарству финансије установљава се одељење „Управа српског народног зајма“.

#### Члан 2.

Управа српског народног зајма води бригу о свима пословима, око државног зајма.

Она се брине о изради државних обвезница, новчаница и других артија, које представљају нов-

чане вредности а издају се у име државе; она и ове артије јавном обрту предаје.

Она прима новце, који се држави у зајам дају, и предаје их главној државној благајни на употребу.

Она се брине и води рачун о свима државним зајмовима, па и о прирашћивању и смањивању њиховом.

Она прима приходе, који се одреде за исплату интереса и за одуживање главнине државног зајма, па их употребљује на што су одређени.

У радњи око државног зајма она прикупља потребне податке и потпомаже министра финансије у прибављању нужних обавештења и вођењу кореспонденције.

Она подноси на преглед главној контроли годишњи рачун у време законом одређено; а министру финансије опширан и тачан извештај о својој радњи, и у једно преглед рачуна о државном зајму за свршену годину. Најпосле она предаје јавности у званичним новинама извод рачуна о стању државног зајма.

#### Члан 3.

Управа српског народног зајма има своју благајну, своје књиговодство и своје рачуноводство за себе.

#### Члан 4.

Она води све књиге и рачуне онако, како се воде при осталим државним надлежатељствима.

## Члан 5.

Управа ова састоји се из: Управника, помоћника, благајника, књиговође, конторолра и других потребних званичника.

За званичнике ове Управе одређиваће се Књажевим указом из круга државних званичника, на предлог министра финансије и по саслушању министарског савета.

Овако одређени званичници Управе зајма, неће примати друге плате, сем оне која им припада на звање са кога су у управу зајма узети, које се као њихово стално звање сматра, и на које се потом нове званичници не могу постављати.

## Члан 6.

Старешина је ове управе управник, а њему су потчињени сви остали званичници исте управе, који се указима Књажевим, као и они који се претписима министра финансије одређују.

## Члан 7.

Правила унутрашњег рада и дужности појединих званичника овог одељења прописавће министар финансије.

## Члан 8.

Овај закон важи од дана кад га Књаз потпише и траје докле и сам зајам траје.

Препоручујемо Нашем министру финансије, да овај закон обнародује и о извршењу се његовом

стара; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоривају.

12. Јула 1877 год.  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Водно и старо државно печат,  
чувар државног печата,  
Министар правде,  
Јеврем Грујић с. р.*

*Председник министарског савета,  
Министар грађевина,  
Стев. Михаиловић с. р.*

*Министар иностраних дела и по  
потреби заступник председника минист. савета,  
Јов. Ристић с. р.*

*Министар правде,  
Јеврем Грујић с. р.*

*Министар унутрашњих дела,  
Рад. Милојевић с. р.*

*Министар просвете и привредних дела,  
А. Васиљевић с. р.*

*Министар финансије,  
В. Јовановић с. р.*

*Министар вајни,  
артиљеријски пуковник,  
С. Грујић с. р.*

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ОДОБРАВАМО РЕШЕЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ:

Министар војни овлашћује се, да док потреба траје, може држати до 3000 народних војника на скупу за посаду границе и да на њихово издржање до 360.000 гроша чаршиских месечно, на рачун ванредног кредита трошити може, и то почев од 20. Фебруара т. г. Ова сума има пасти на терет ванредног кредита, одобреног законодавном одлуком од 13. Октобра 1875. г.

Наш министар војни нека решење ово изврши, заједно са министром финансије.

12. Јула 1877. г.

Крагујевац.

М. М. Обреновић с. р.

*Министар војни  
артиљеријски пуковник,*

С. Грујић с. р.

*Министар финансије,  
В. Јовановић с. р.*

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА ЈЕ, И Ми смо одобрели и одобравамо  
ШТО СЛЕДУЈЕ:

Чл. 1. Одобравају се наређења министра војног за разне набавке и исплате, учињене за ратну сирему и подмирење ратних потреба, на рачун ратног кредита од 18. Декембра 1875. г.

Чл. 2. Рачуни пак набавака и исплата учињених на терет ратног кредита, одобреног законодавним решењем од 18. Октобра 1875 год., да се упуте главној контроли, да их она по постојећем закону прегледа и о исправности се њиховој увери.

Наш министар војни нека ово решење изврши.

16. Јула 1877.

У Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

*Министар војни  
артиљеријски пуковник,*

С. Грујић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО.

### ЗАКОН

О ТРОШАРИНИ НА ПИВО.

#### Члан 1.

На пиво плаћа се па име трошарине по два динара на 100 килограма.

#### Члан 2.

Трошарина ова плаћа се како на пиво које се са стране увезе, тако и на оно које се у земљи произведе.

#### Члан 3.

На пиво које се са стране увезе, наплаћиваће трошарину ђумруци; а на пиво, које се произведе у земљи, управни званичници, које министар финансије одреди.

#### Члан 4.

На пиво које се у земљи производи разрешиваће се и наплаћивати трошарина пошто се оно изради.

#### Члан 5.

Министар финансије прописује и обнародоваће правила, по којима ће се контролисати колико ко пива производи и уједно уверавати колико ко трошарине по овоме закону има да плати.

#### Члан 6.

Ко већ има, или ко жели да отвори пивару — или фабрику у којој се пиво израђује, — ваља да јави за то полицијској власти и да назначи колико и од које величине казана и бачава има; даље где су му и колики су му магацини у којима држи сировину, као и подруми и просторије за смештање пива.

Ко неби испунио прописе овога члана казниће се у првом случају до 100 а у другоме до 200, у трећем и сваком даљем случају до 400 динара.

#### Члан 7.

Сваки пивар дужан је да јави власти, кад год предузима да ново пиво вари. Ову изјаву ваља он да пошаље власти, ако је пивара у вароши, најмање јадан дан, а ако је ван вароши, најмање два дана пре него што варење отпочне.

У овој изјави пивар ваља да назначи: колико јечма и меља и у колико сировине за варење тај пут намерава да употреби, и колико пива отуда очекује да добије; и то тако треба да означи и време (дан и час), у које ће се готово пиво у бурад отакати.

Ко пропис овога члана неби испунио, платиће за казну у првоме случају два пута, у другом три

пута а у трећем као и у сваком даљем случају четири пута онолико колико износи трошарина на изварену количину пива.

#### Члан 8.

Сваки је пивар дужан да власти која дође да контролише количину произведенога пива, и иначе кад год ова за добро нађе да такву контролу предузме — дозволи слободан приступ у све крајеве пиваре, у све подруме и остала сместишта пива, као и материјала од којег се оно гради. Исто тако сваки је пивар дужан да званичницима, које власт буде изаслала ради контроле у сваком погледу на руку иде, да свој задатак тачно изврше.

Ко би сметао власти у контролисању количине произведенога пива, и који пивар не би дао нужну рукопомоћ при премеравању те количине платиће за казну у првоме случају до 100, у другом до 200, у трећем и сваком даљем случају до 400 динара.

#### Члан 9.

Ако би пивар при пријави утајао неку количину произведенога пива, платиће за казну четири пута колико трошарина на затајану количину износи.

Овако ће се он казнити и ако ову утају изврши ко од оних, који су му потчињени.

За утају и кријумчање пива што се са стране увози, важи опредељење 3. тачке закона о трошарини од 18. Јануара 1869. године.

#### Члан 10.

Ко би проказао, да је неко утајао неку количину изваренога пива, па би се то и доказало, даће му се на име награде трећина оне суме, која се од утајача на име казни наплатила буде.

#### Члан 11.

Еде министар финансије добије уверења, да се књиге о набавци сировине, о количини произведенога и проданог или иначе потрошенога пива, уредио и савесно воде, ту он на молбу пивара може дозволити, да се по тим књигама, а преко комисије, пронађе средња количина годишње производње кроз последње две године, па на оволику количину да му се наплати за идућу годину.

#### Члан 12.

Ко би плаћао одсеком трошарину државној каси, па би у току оне године, за коју му је плаћање одсеком одобрено, хтео да умножи своје казане, или да старе увећа — може то учинити пошто претходно извести власт о томе, те да се од њега наплати колико треба на увећану производњу.

Ко неби учинио што се овим чланом наређује платиће за казну 500 динара.

#### Члан 13.

За осигурање трошарине, која се по овоме закону наплатити има, може власт по потреби да узапти пиво на које се трошарина дугује, па да од

овога пива и прода колико буде требало за измирење неплаћене трошарине.

#### Члан 14.

На пиво, које се буде затекло по пиварама кад овај закон у живот ступи, наплатиће се трошарина по овоме закону.

#### Члан 15.

Министар финансије може наредити, да се трошарина на пиво, које се у земљи производи, неплаћује у рукавима од 14 дана до три месеца.

#### Члан 16.

На пиво, које се из Србије у стране земље извози вратиће се трошарина, ако се несумњивим начином докаже, да је то пиво заиста у Србији произведено, да је државној каси заиста трошарину платило, и да је у страну земљу заиста увезено.

Министар финансије прописује и обнародовати ближа правила за извршење онога што се овим чланом наређује.

#### Члан 17.

Новчане казне за преступе противу напред наведених прописа изрицаће надлежна полицијска власт, и односно ђумруци. Противу таквих осуда може се жалити министру финансије, који, ако законих основа за то нађе, може казну ту или са свим уништити или је ублажити.

#### Члан 18.

Ако је при наплаћивању трошарине од пива више наплаћено него што по закону треба, овај вишак вратиће се, ако се оштећени за годину дана обрати власти с доказима, да је платио више него што је био дужан. По истеку једне године право на овако потраживање застарава.

#### Члан 19.

Сав приход, који се по овом закону добије, употребитиће се најпре на исплате, које су учињене по обвезама основаним на законодавним одалукама од 13. и 16. Октобра, 18. Децембра 1875 и 19. Јануара 1876 године, а после ће доћи у редован буџет државних прихода.

#### Члан 20.

Овај закон важи од дана кад га Књаз потпише.

Препоручујемо Нашем министру финансије, да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

19. Јула 1877 год.

у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

Видно и стаено државно печат,  
чувар државног печата,  
министар правде.

Јеврем Грујић с. р.

Министар финансије,  
В. Јовановић с. р.



## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

„Решење о обустави извршења закона о печатњи од 11. Маја 1876. године (збор. XXIX стр. 339), остаје у важности до решења идуће редовне скупштине, а најдаље за двадесет и један дан од дана састанка те скупштине.“

Препоручујемо Нашем министру унутрашњих послова, да ово решење обнародује и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

19. Јула 1877 год.

Крагујевац.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

Видео о стави државни печат,  
чувар државног печата,  
министар правде,

Јевреж Грујић с. р.

Министар унутрашњих послова,  
Рад. Милојковић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

## ЗАКОН

о допуни §§ 2, 33. и 97. рударског законика од  
15. Априла 1866. г. (збор. XIX стр. 73).

Да се § 2. допуни овако:

„Овамо спадају и старе згуре и троске и стари топионички остатци.“ Као други став да се дода.

Да се § 33. допуни овако:

„Рудна поља за старе згуре и топионичке остатке (§ 2. претпоследњи став) простиру се само површно докле гомиле њихове трају, а могу имати вид — фигуру — према природи њиховог лежишта.“

Да се § 97. допуни овако:

„За прерађивање старих згура и топионичких остатака оставља се министру финансије да повластицом уговори, колико ће обделалац згура плаћати било на вредност саме згуре било на вредност продуката, који се добила буду.“

Закон овај важи од дана кад га Књаз потпише.

Препоручујемо Нашем министру финансије да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

21. Јула 1877 год.  
Крагујевац.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видио и ставио државни печат,  
чувар државног печата  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар финансије*  
В. Јовановић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ ДА ЈЕ НАРОДНА УКЉИПНИЦА  
РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН О БУЏЕТУ

ДРЖАВНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА ЗА РАЧУНСКУ  
1877 ГОДИНУ.

1. Предрачуњена буџетом за 1877 рачунску годину сума прихода, која је изложена у главном буџету под А, и која износи 35,444.605 гроша пореских, ставља се на расположење министру финан.

2. Овлашћује се министар финансије, да по главном буџету расхода под Б. приложеном, сходно почесним буџетима под 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9 приложенима, предрачуњене расходе државне, који скупа износе 34,914.902 гроша и 20 пара пореских, може у течају рачунске 1877 године издати, придржавајући се законих наређења.

3. Вишак прихода преко расхода показани, у суми од 529.702 гроша и 20 пара пореских, има се употребити на увећање готовине државне касе, пошто се од њега одбије приход од трошарине на пиво, који се по закону од 19. Јула 1877 год. има употребити, на што је чланом 19. тога закона одређен.

4. Буџет овај важи од 1 Новембра 1876 год.

Но како је законодавним решењем од 9 Јула ове године наређено: да се државне власти управљају по државном буџету од 1876 рач. године и у 1877 год. све донде, докле народна скупштина коначно не реши државни буџет за 1877 рачунску годину, то ће главна контрола признати у расходу 1877 године све ове издатке, који су одобрени били у буџету 1876 рачунске године, а овим су буџетом смањени или са свим изостављени, и то до дана кад Књаз овај закон одобри.

Што се тиче плата официра и нижих војних чинова, и то како оних, који су за време рата у више чинове произведени, тако и оних, који су у том времену за официре или подофицире постављени, има им се ова рачунати и издавати такође од дана кад Књаз овај закон потврди.

Препоручујемо Нашем министру финансије, да овај закон обнародује, и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

22 Јула 1877 године

у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видно и ставио државни печат,  
чувар државног печата  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар финансије,  
В. Јовановић р. с.*

## Г Л А В Н И

ДРЖАВНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА ЗА РАЧНСКУ 1877. ГОДИНУ Т. Ј. ЗА ВРЕМЕ

## А. Главни буџет прихода

ПРОЈ	О А К У Л А	ОСОВЕНО		СВЕГА	
		П О Р Е С К И Х			
		ГРОША	П.	ГРОША	П.
I.	<i>Непосредни данци:</i>				
	1. Грађански .....	18,500.000	*		
	2. Бећарски .....	66.000	*		
	3. Арач од скитајућих се цигана .....	7.000	*	18,573.000	*
II.	<i>Посредни данци:</i>				
	1. Бузручина са узгредним таксама .....	4,500.000	*		
	2. Трошарина .....	1,215.605	*		
	3. Регалии данак на со .....	620.000	*		
	4. " " дуван .....	200.000	*		
	5. " " од рудовонне .....	14.000	*	6,549.605	*
III.	<i>Таксе:</i>				
	1. Судске и полицијске .....	500.000	*		
	2. Канцеларијски приход .....	200.000	*		
	3. Добошарина .....	40.000	*		
	4. Шумарина .....	20.000	*	760.000	*
IV.	<i>Приходи управитељства:</i>				
	1. Приход од правителствених добара .....	300.000	*		
	2. Интерес на новце .....	67.000	*		
	3. Приход државне штампарје .....	300.000	*		
	4. Приход економије Тошчид и држ. ертеле .....	35.000	*		
	5. " пошта .....	300.000	*		
	6. " телеграфа .....	450.000	*		
	7. Од управе фондова и опруж. штедионица .....	556.000	*	1,952.000	*
V.	<i>Приход школског фонда на просв. цели.</i>			1,400.000	*
VI.	<i>Разни случајни приходи.</i>				
	1. Наслеђа .....	10.000	*		
	2. Мангупи .....	50.000	*		
	3. Каши .....	150.000	*		
	4. Непредвиђени извори .....	3,000.000	*		
	5. Уштеда од плате чиновника и служитеља по закону од 17. Јуна 1876. године, а за време од 1. Новем. 1876. год. до 20. Фебр. 1877. само за ову годину .....	2,000.000	*		
	6. Уштеда од плате правољених и унапређених бондира, што ће им се ова од предрачуњене суме, која је овде у издавању, за целу годину стављена, а која ће им се платити само за једну четвртину године ..	1,000.000	*	6,210.000	*
	<b>Свега</b>			<b>35,444.605</b>	*

*Примедба:* Приход од трошарине на пиво, која се по закону од 19. Јуна 1877. год. има плаћаћивати, употребитиће се онако и на исплату оних издатака, који су означени у члану 19. истог закона.

## Б У Џ Е Т

ОД 1. НОВЕМБРА 1876. ГОД. ДО 1. НОВЕМБРА 1877. ГОДИНЕ.

## Б. Главни буџет расхода

ПРОЈ	Н а ш т а	ОСОВЕНО		СВЕГА	
		П О Р Е С К И Х			
		ГРОША.	П.	ГРОША.	П.
I.	<i>Општи расходи:</i>				
	1. Царљина листа књазу .....	1,200.000	*		
	2. Данак порти .....	1,176.255	*		
	3. Помоћ патријаршији париградској .....	5.040	*		
	4. Народна скупштина .....	200.000	*		
	5. Државни савет .....	404.600	*		
	6. Додатак председ. министарског савета .....	12.000	*		
	7. На пензионирање саветника, министара и посланика као и на министре и посланике на расположењу владе стојећих .....	40.000	*		
	8. На пензионир. чиновника свију струка .....	45.000	*		
	9. На авансовање чиновника по класама и на периодично повишење плате професора и телеграфиста .....	45.000	*		
	10. Кредит на непредвиђене редовне потребе .....	200.000	*		
	11. " " изванредне потребе .....	900.000	*		
	12. Пензије и издржавање .....	1,073.780	*		
	13. Секретар књажевог дома (ово се плаће дели на четири класе и то: I. са 16.8000; II. са 14.400; III. са 12.000; и IV. са 9.600 гроша пореских.) .....	24.400	*		
	14. На плаће управитеља књажевог двора .....	9.600	*	5,325.675	*
II.	<i>Стручни расходи:</i>				
	1. Министарство правде и главна контрола .....	3,647.930	*		
	2. " просвете и државних дела .....	4,039.861	14		
	3. " иностраних дела .....	725.696	*		
	4. " унутрашњих дела .....	6,760.720	26		
	5. " финансије .....	1,933.148	*		
	6. " војно .....	11,200.510	*		
	7. " грађевина .....	1,191.361	20	29,589.227	20
				34,914.992	20
	За издржавање примања долаже се овде вишик прихода у .....			529.702	20
	<b>Свега</b>			<b>35,444.605</b>	

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА ОМО Ми ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН

ЗА ИЗМИРЕЊЕ СРПСКОГ НАРОДНОГ ЗАЈМА ОД 1876.

#### Члан 1.

Српски народни зајам, који је на основу законодавне одлуке од 19. Јануара 1876. у вредности од дванајест милиона (12.000.000) динара, но од кога је прикупљено само 2.752.212 динара, а остало још да се прикупи 9.247.788 динара, има се целокупан измирити до 1. Јануара 1878 године узев онај део зајма, који је био разрезан на пограничне ратне страдалце, но који се од њих сад неће узимати.

#### Чл. 2.

Колико од овог зајма има још да се прикупи, прикупиће се од оних грађана, на које су га општински одбори, на основу речене законодавне одлуке, разрезали, но који га још дали нису.

Ако би се добило уверења, да на коју општину или на појединог у којој општини, зајам није праведно разрезан, министар финансије наредиће, да се тај зајам на ново по имућности праведније разреже на општине и у општинама на оне, који га још дали нису, а у стању су да га даду. Која општина неби сама на време зајам на поједине разрезала, у њој ће полицајна власт зајам разрезати и наплатити.

Који неби у стању био, да у један мах измири цео зајам, који је на њега разрезан, оставиће му се да га измири у два рока: први до 15. Октобра ове године, а други до 1. Јануара 1878. године.

Ако се разрезани зајам, на одређене рокове не положи, наплатиће се на начин, на који се и порез наплаћује.

Ко неби био у стању да зајам да, од њега се зајам ни тражити не ће, него ће се разрезати на оне имућније, који зајам ни у колико дали нису.

#### Члан 3.

За неприкупљени део српско народног зајма, који се по овом закону измирити има, важе у осталом „Правила о српском народном зајму од 1876.“ која су прописана 10. Маја 1876. ЗБр. 2. на основу законодавне одлуке од 19. Јануара 1876. (зборник XXIX, стр. 328—336) са изменама и допунама и од 30. Августа ЗБр. 1564. (зборник XXIX, стр. 666) као што та правила са тим изменама и допунама и за цео народни зајам важе.

## Члан 4.

Овај закон важи од дана кад га Књаз потпише.

Препоручујемо Нашем министру финансије, да овај закон обнародује, и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

23. Јуна 1877 године  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видно и ставно државни печат  
чувар државног печата  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Председник министарског савета  
министар грађевина,*

Стев. Михаиловић с. р.

*Министар иностраних дела и по  
потреби заступник председника  
министарског савета,*

Јов. Ристић с. р.

*Министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар унутр. дела,*

Рад. Милојковић с. р.

*Министар просвете и  
црквених дела,*

А. Васиљевић с. р.

*Министар финансије,*

В. Јовановић с. р.

*Министар војни  
артиљеријски пуковник,*

С. Грујић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божјој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА  
РЕШИЛА И ДА ОНО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО ШТО СЛЕДУЈЕ:

## ЗАКОН

О ИЗМЕНИ ПОЛИЦИЈСКЕ УРЕДБЕ ОД 18. МАЈА 1850. ГОД.  
(ЗБОР. V. СТР. 187). И ИЗМЕНЕ ЊЕНОГ § 4. ОД 17. ЈАНУАРА  
1876. ГОД. (ЗБОР. XXVIII. СТР. 83).

## Члан 1.

Други одељак измењеног §-а полицијске уредбе од 17. Јануара 1876. год. замењује се овим:

И полицијске власти, срепске и окружне, свака у своме делокругу, дужне су извиђати и судити све истуне, који се казне по глави тридесет другој кривичног закона.

Но за ислеђење и суђење истуца по тужби приватнога дужан је приватан тужилац да се најпре обрати општинском суду, и само где овај то не би узео у поступак, дужна је дотична полицијска власт да дело по тужби приватнога узме у свој поступак.

## Члан 2.

Тачка 6., §-а 4. речене полицијске уредбе од 18. Маја 1850. год. замењује се овим:

И ерески начелници, као и чланови управе вароши Београда могу кад суде о иступима изрицати онолику казну, колику би по дотичном закону могао изрећи општински суд, кад би судво о том делу.

### Члан 3.

Параграфи 15. и 16. исте полицијске уредбе и њихова измена од 4 Септембра 1854. год. (збор. VII. стр. 20.) замењује се овим:

Противу сваке пресуде или решења о иступима имају право стране жалити се првопредостављеној вишој власти; и то противу пресуде општинског суда надлежној ереској власти; противу пресуде ереске власти начелству; противу пресуде чланова управе вароши Београда управи исте вароши, а против пресуде начелства, управе вароши Београда и управе Мајдан-Пека министру унутрашњих послова, и решење прво-предостављене више власти извршно је.

Жалба се изјављује за три дана од саопштења пресуде или решења, а предаје се оној власти, која је пресуду или решење изрекла, и која је дужна одмах исту са свим актима послати дотичној власти на коју је жалба управљена. Жалиоцу издаће се уверење на поднешену жалбу ако он то захте. Власт је дужна одмах а најдаље до тридесет дана издати своје решење по поднетој жалби.

Осуде за иступ по тужби приватнога извршују се тек онда кад поставу извршне, а осуде по званичној дужности, као и све према скитницама, крадљивцима и слугама могу се одмах извршивати, по

међу тим у оба случаја остаје право жалбе осуђеноме.

Пресуде или решења изречена над лицима из других места могу се извршивати одмах, ако неби у стању били новчано или лично јемство дати са којима би казну и накнаду штете обезбедили.

Препоручујемо Нашем министру унутр. послова да овај закон обнародује и о извршењу се његовом етара; властима пак заведемо да по њему поступају а свима и свакоме да му се покоравају.

23. Јула 1877 год.  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. II.)

*Видно и штампано државним печатом,  
чувар државног печата,  
министар правде,  
Јеврем Грујић с. р.*

*Министар унутрашњих дела,  
Рад. Милојевић с. р.*

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и воли народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА  
РЕШИЛА И ДА ОНО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН

О измирењу државних издатака по ванредном  
буџету од 1877 год.

#### Члан 1.

Државни издатци који по ванредном буџету  
за 1877, што је овом закону приложен, износе  
19,714.355 гр. пор. имају се измирити:

1. Приходом од расписаног српског народ. зајма  
од 1876. у колико овога још има да се прикуни;
2. Приходом од трошарине на пиво;
3. Вишком прихода који преостаје у редовном  
буџету за 187 $\frac{1}{2}$  рач. год.

4. Што је одређено за ратне страдалце, то ће  
се све прикупити за себе под именом *прве помоћи*  
*за ратне страдалце.*

#### Члан 2.

Прва помоћ за ратне страдалце покупиће се  
најдаље до Митрова дана 1877.

Ова помоћ износиће по 3 динара на пореску  
главу; а разрезаће се и покупити по сразмери ре-

довног пореза, и онако као што се и овај разре-  
зује и купи.

Но на појединца не може се разрезати годишње  
на име ове помоћи више, него до половине оне мере  
у којој се данак на појединца по закону према  
његовој имућности разрезати може.

#### Члан 3.

Што се на име прве помоћи за ратне страдалце  
прикупи, сме се употребити само на што је овим  
законом одређено а ни на што друго.

#### Члан 4.

Колико ће се и коме од ратних страдалаца новча-  
не помоћи дати одређиваће нарочита комисија, коју  
ће влада на предлог министра финансије одредити.

#### Члан 5.

Под надзором и упуствима ове комисије, општин.  
власти пописаће поименце све ратне страдалце  
којима је новчана помоћ нужна, и уједно ће оцени-  
ти и означити шта и колико коме од њих треба.

#### Члан 6.

Првенствено право на ову помоћ имају они  
страдалци, којима је она нужна за набавку хране,  
семена, алата и стоке за рад, или за подизање  
куће и других потребних зарада.

#### Члан 7.

Ближа правила и устројетна за извршење овог  
закона, прописаће и обнародоваће министар фи-  
нансије.



## Члан 8.

Закон овај важи од дана кад га Књаз потпише.  
Препоручујемо Нашем министру финансије да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

24. Јула 1877. г.

у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видно и ставио државни печат  
чувар државног печата,  
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Председник министарског савета,  
министар грађевина,*

Стев. Михаиловић с. р.

*Министар иностраних дела и по  
потреби заступник председника  
министарског савета,*

Јов. Ристић с. р.

*Министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар унутрашњих дела,*

Рад. Милојковић с. р.

*Министар просвете и црквених дела,*

А. Васиљевић с. р.

*Министар финансије,*

В. Јовановић с. р.

*Министар војни,  
артиљеријски пуковник*

С. Грујић с. р.

## А. Внепредних расхода

ПРОЈ	Н а ш т а ?	С В Е Г А	
		КОРЕСКИХ	
		ГРОША	П.
1.	На исплату првогодишње камате на призмљени расписани и добровољни зајам .....	849.802	7
2.	На исплату првогодишње камате и одплату зајма у Русији уљњесног .....	1.102.462	20
3.	Повраћај утрошених депозита .....	1.645.990	83
4.	Повраћај добровољног зајма и исплата камата бр. Кремановића .....	579.380	—
5.	Исплата либавака са стране .....	10.000.000	—
6.	Повраћај добровољног зајма .....	1.400.000	—
7.	Повраћај зајма ратним страдалцима .....	462.469	20
8.	Исплата реквизиција пограничним ратним страдал.	1.900.000	—
9.	Прва помоћ за ратне страдалце .....	1.781.250	—
	<b>Свега</b>	<b>19.714.355</b>	

## Б. Внепредних прихода

ПРОЈ	О Д К У Д А ?	С В Е Г А	
		КОРЕСКИХ	
		ГРОША	П.
1.	Од државног зајма 7.460.000 динара или .....	17.717.500	—
2.	Од трошарине на пиво до 1. Новембра 1877. ....	215.605	—
3.	Прва помоћ за ратне страдалце по 3 динара с главе на главу ове године .....	1.781.250	—
	<b>Свега</b>	<b>19.714.355</b>	

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ.

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА  
РЕШИЛА И ДА ОМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

### ЗАКОН

О изменама и допунама у уређењу учитељске школе  
од 5. Октобра 1870. године (види Зборник  
XXIII. стр. 156.)

#### Члан 6.

У ову се школу примају ученици, који су на-  
вршили 14 година, а нису старији од 20 година;  
који су свршили с добрим успехом најмање три раз-  
реда гимназије или реалке, а доброг су владања;  
који су здрави и немају никаквих махна, које би  
им, као потоњим учитељима, сметале у вршењу ду-  
жности.

Исто тако могу се примити и учитељи данаш-  
њих основних школа, који нису старији од 20 го-  
дина, који су били учитељи најмање једну годину,  
а дотадашњим успехом у школи и одличним владањем  
буду тога заслужни.

Но сви имају претходно да положи пријамни  
испит по правилима, која ће се прописати.

#### Члан 7.

Учење у учитељској школи траје четири године,  
и по томе се школа дели на четири разреда.

#### Члан 8.

У учитељској школи предају се ови предмети:

1. Наука хришћанска:
  - а. Свето писмо;
  - б. Историја цркве с обзиром на историју срп-  
ске цркве;
  - в. Обредословље.
2. Српски језик:
  - а. Граматика;
  - б. Синтакса;
  - в. Историја српске књижевности; свуда с пис-  
меним саставима.
3. Словенски језик, на основу старословенског  
језика.
4. Руски језик.
5. Земљопис (математични, физични и поли-  
тични).
6. Историја:
  - а. Историја општа;
  - б. Историја Срба с познавањем основних закона  
земаљских.
7. Психологија с основима логике.
8. Етика.

9. Педагогика.
10. Историја педагогике.
11. Вежбање у школском раду.
12. Јестаственица.
13. Експериментална физика.
14. Хемија.
15. Математика:
  - а. Рачуница;
  - б. Алгебра;
  - в. Практична геометрија.
16. Физичка антропологија и Хигијена.
17. Пољска привреда.
18. Краснопис.
19. Цртање.
20. Црквено певање с правилом.
21. Нотно певање с музиком.
22. Гимнастика и
23. Војничко вежбање.

#### Члан 9.

За вежбање у школском раду заводи се вежбаоница, која ће стајати у непосредној свези и под управом учитељске школе.

#### Члан 12.

Главније су дужности управитеља:

- а, да и сам предаје који предмет и ако буде зграде да седи у њој;
- б. да се стара, да се извршују све наредбе овог уређења и дотичне власти, и да влада потпуни поредак и послушност у целом заводу;

в. да пази како професори предају своје предмете, да долази на њихове часове, и у опште да настојава, да професори извршују уредно своје дужности;

г. Да пази да се све науке предају по педагогијским начелима и да се свршују у одређено време;

д. Управитељ може казнити професоре и учитеље за мање погрешке опоменом, укором и петнајестодневном платом, а веће доставља министру;

ђ. Управитељ руководи испите зрелости;

е. Он према потреби позива професоре на сасатанке ради саветовања;

ж. Он одређује замену или сам замењује професоре, који не могу доћи на дужност;

з. Он може дати професору и учитељу три а ученицима по осам дана одсуства у случајима потребе. Њему се правдају ученици за изостанке и он решава да ли је изостанак оправдан или није.

Он може осем прописаног распуста школског и у друго време распустити ученике на један дан одмора;

и. Управитељу се пријављују ученици који желе да ступе у овај завод;

ј. Управитељ и професори учитељске школе могу походити по одобрењу министра неке основне школе у нашој земљи;

к. Управитељ је дужан да за време одмора школског руководи практично обучавање учитеља основних школа, које ту ради тога буде упутио министар просвете и црквених дела;

л. Управитељ с деловојом чува по списку све школске ствари осем библиотеке и кабинета. Надгледа све ствари домоводства, имање и зграду школску и одговара за њих;

љ. Управитељ с деловојом отпирваља целу администрацију завода. У рачуноводству има се управљати по контролским правилима и одговара за уредност рачуна;

м. Управитељ прима и одпушта све служитеље.

### Члан 13.

Дужности су професора и учитеља:

а. Да предају одређене предмете по програмима, поднесеним у почетку сваке школске године, према схватању ученика, и по књигама и рукописима, које израђују и спремају за штампу.

б. У случају болести или друге какве сметње, дужан је сваки на време известити о томе управитеља. Ко пропусти то учинити, губи — ако не оправда свој изоставак — сразмерни део плате оног дана према броју часова својих. Ово извршује управитељ;

в. Да долазе у седнице на позив управитеља и да иду редом у цркву у недељне и празничне дане;

г. Да чувају научне справе и збирке својих кабинета и да за њих одговарају;

д. За време одмора школског уче садање учитеље основних школа извесним предметима они професори учитељске школе, који буду на то одређени.

Који се приме овог ванредног посла имају за та

предавања награду, која износи најмање толико колико једномесечна плата дотичног професора.

### Члан 18.

Дужност деловоје и библиотекара отпирваља за годину дана онај професор, кога савет одреди.

### Члан 19.

Савет учитељске школе:

а. Прегледа и по потреби исправља програме наставника из њихових предмета, и саставља распоред часова наставних предмета;

б. Решава о примању ђака у школу према положеном пријамном испиту, и о прелазу ђака у старије разреде према показаном успеху;

в. Бира достојне а сиромашне ђаке, којима држава даје благодејање;

г. Одређује време и ред испита, и то се подноси на одобрење министру просвете и црквених дела;

д. Изриче над ученицима све веће казне према школским правилима. Одлуке о казни изгнања из школе подnose се претходно на одобрење министру просвете и црквених дела;

ђ. Договара се о свему што би служило унапређењу и усавршавању завода, и што нађе за добро, предлаже министру просвете и црквених дела. Исто тако договара се о измени распореда часова и школских правила, и то подноси на одобрења министру просвете и црквених дела;

е. Стара се о набављању наставних средстава и књига за библиотеку.

ж. При свршетку сваке године савет професорски саставља извештај о стању завода у научном и моралном погледу, и подноси га преко управитеља министру просвете.

#### Члан 20.

Деловођи је дужност:

а. Да води списак примљених ученика, и уводи у главни протокол имена свију ученика по редима.;

б. да води на састанцима записник, да помаже управитељу да саставља, преписује и отправља одлуке и текуће послове администрације;

в. да pazi да је у добром поретку библиотека, да води списак свију књига и да их даје на читање, а при свршетку сваке године да подноси извештај о стању библиотеке, за коју одговара.

#### Члан 23.

Ученици прелазе у старије разреде према оценама њиховог годишњег успеха.

Правила о тим оценама прописује министар просвете и црквених дела.

#### Члан 24.

Сиромашни и ваљани ученици добијају државно-благочејње према правилима, која се пропису.

#### Члан 25.

Ученици, који су уживали благадејње дужни су примити и вршити учитељску службу. Који то не би учинили, не ће добити друге државне службе. Обвеза та траје шест година.

#### Члан 31.

Ученици вајетаријег разреда дужни су на свршетку учења положити учитељски испит зрелости.

Министар просвете и црквених дела прописује парочита правила о држању тог испита.

#### Члан 32.

Ове измене и допуне важе од дана кад их Књаз потпише.

Кад ове измене и допуне ступе у живот онда губе силу закона:

Измена од 3. Децембра 1873. (в. Зборник XXVI. стр. 46.) и допуна од 25. Октобра 1872. (в. Зборник XXV. стр. 10.).

Препоручујемо Нашем министру просвете и црквених дела да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

24. Јула 1877. год.

у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

*Видно и ставно државни печат,*

*чувар државног печата,*

*Министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Министар просвете и црквених дела,*

А. Васиљевић с. р.

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

Одобрили смо и одобравамо решење народне скупштине:

Овлашћује се влада Његове Светлости, да за сад, а до закључења дефинитивног уговора, једним протоколом уговори са Румунијом овако узајмно поступање у погледу извозне и увозне трговине, каквим би се и једној и другој страни осигурале највеће од оних олакшица и користи, које би оне са ма којом од страних држава уговориле.

Препоручујемо свима Нашим министрима да ово решење изврше.

24. Јула 1877 године  
у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

*Министар унутрашњих дела,*  
**Рад. Милојковић** с. р.  
*Министар пров. и цркв. дела,*  
**А. Васиљевић** с. р.  
*Министар финансије,*  
**В. Јовановић** с. р.  
*Министар војн. артиљеријски пуковник,*  
**С. Грујић** с. р.

*Председник министарског савета,*  
*Министар грађевина,*  
**Стев. Михаиловић** с. р.  
*Министар иностраних дела и по потреби заступник председника минист. савета,*  
**Јов. Ристић** с. р.  
*Министар правде,*  
**Јеврем Грујић** с. р.

## ДОДАТАК

## МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

На предлог нашег министарског савета

На основу члана 56. устава наредили смо и наређујемо што ће силу закона имати

Да се закону од 22. Децембра 1876. дода ово:

„Тако исто неће се наплаћивати такса ни за телеграме других добротворних одбора, који у Србији већ постоје или који буду образовани.“

Ово наређење ступа у живот од данас.

Препоручујемо Нашем министру унутраш. дела да ово наређење обнародује; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се поковају.

11. Априла 1877.  
У Београду.

М. М. Обреновић с. р.

*Министар унутрашњих дела,*  
**Рад. Милојковић** с. р.  
*Министар просвете и цркв. дела,*  
**А. Васиљевић,**  
*Министар финансије,*  
**В. Јовановић** с. р.  
*Министар војн. артиљеријски пуковник,*  
**С. Грујић** с. р.

*Председник министарског савета,*  
*Министар грађевина,*  
**Стев. Михаиловић** с. р.  
*Министар иностраних дела и по потреби заступник председника министарског савета,*  
**Јов. Ристић** с. р.  
*Министар правде,*  
**Јеврем Грујић** с. р.